

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:29
sssjournal.com

pp.209-227
ISSN:2587-1587

2019 / January / Ocak
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 28/12/2018 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 17/01/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 17.01.2019

KIBRIS TÜRK FEDERE DEVLETİ (KTFD)'NİN KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE KADAR KIBRIS KONUSUNDA TÜRKLERLE RUMLAR ARASINDA YAPILAN GÖRÜŞMELER VE TARAFLARIN GÖRÜŞMELERDEN BEKLENTİLERİ

NEGOTIATIONS BETWEEN TURKISH CYPRIOTS AND GREEK CYPRIOTS SINCE THE ESTABLISHMENT OF TURKISH FEDERATED STATE OF CYPRUS (TFSC) UP TO NOW AND THE EXPECTATIONS OF PARTIES

Dr. Ömer Lütfi TAŞCIOĞLU

Milli Strateji Araştırma Kurulu (MİSAK) Yönetim Kurulu ve ANKA Enstitüsü Danışma Kurulu üyesi, Ankara/Türkiye

Article Type : Review Article / İnceleme Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1199>

Reference : Taşcıoğlu, Ö.L. (2019). "Kıbrıs Türk Federe Devleti (KTFd)'Nin Kuruluşundan Günümüze Kadar Kıbrıs Konusunda Türklerle Rumlar Arasında Yapılan Görüşmeler Ve Tarafların Görüşmelerden Beklentileri", International Social Sciences Studies Journal, 5(29): 209-227

ÖZ

Kıbrıs Barış Harekâtını ve ardından gelen KTFD'nin ilanını müteakip Kıbrıs Türk halkı ile Rumlar arasında başlatılan görüşmeler 44 yıldır sürmekte ancak görüşmelerden olumlu bir sonuç alınamamaktadır. Görüşmelerden olumlu bir sonuç alınamaması Türklerle Rumların görüşmelerden beklentilerinin farklı olmasından kaynaklanmaktadır. Kıbrıslı Türkler geçmişte maruz kaldıkları katliamları adeta görmezden gelerek iyi niyetle siyasi eşitliğe dayanan iki bölgeyi federal bir yapı altında Rumlarla birleşmeyi kabul ederken, Rumlar Türkleri kendilerine azınlık statüsünde bağlayarak Kıbrıs adasının tamamına sahip olma ve Türkiye'nin garantörlük hakkını elinden alarak bir sonraki aşamada adayı Yunanistan'a bağlama (ENOSIS) hedefine yönelmiştir.

Bu çalışmada KTFD'nin kuruluşundan günümüze kadar Kıbrıslı Türklerle Rumlar arasında yürütülen görüşmeler ve tarafların görüşmelerden beklentileri ile görüşmelerde ulaşılabilecek sonuçlar hakkında Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'nin halkları aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın giriş bölümünde Kıbrıs adasının tarihçesi ve önemi ile KTFD'nin kuruluşuna kadar geçen süreçte adada iki toplum arasında yaşananlar hakkında özet bilgiler verilmiş, takip eden bölümlerde KKTC'nin kuruluşu, Rumların AB başvurusu, AB sürecinde yaşananlar ve Annan Planı dayatması, Denktaş döneminin sonu, Mehmet Ali Talat, Derviş Eroğlu ve Mustafa Akıncı dönemlerinde GKRY ile yürütülen görüşmeler ayrı bölümler halinde ele alınarak incelenmiş ve çalışmanın sonuç bölümünde ulaşılan sonuçların değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Kıbrıs sorunu, Kıbrıs Anlaşmazlığı, Türkiye için Kıbrıs'ın önemi

ABSTRACT

The negotiations initiated between the Turkish Cypriots and the Greek Cypriots following the Cyprus Peace Operation and the subsequent establishment of TFSC have been going on for 44 years, but no positive results can be obtained from the negotiations.

While Turkish Cypriots approach unification in good faith and accept to live with Greek Cypriots on condition that the unification should be based on bi-zonal and political equality, ignoring the massacres perpetrated against them by Greek Cypriots in the past, the Greek Cypriots aimed at governing the whole island themselves by connecting Turkish Cypriots to Greek side in minority status and rescinding the right of guaranty of Turkey, and annexation of Cyprus to Greece (ENOSIS) at the final stage.

In this work the negotiations between Turkish and Greek Cypriots and the expectations of parties since the establishment of TFSC up to now were examined and the people of the republic of Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) have been illuminated on the subject.

In the introduction section of the study, the history and importance of Cyprus and the history of the KTFD were given. In the following sections establishment of TRNC, consultation of Greek Cypriots to European Community and the membership procedure, imposition of Annan Plan, the end of Denktash period and the negotiations held between Turkish Cypriots and Greek Cypriots during the periods of Mehmet Ali Talat, Dervish Eroglu and Mustafa Akinci in different sections. At the conclusion section the results which were obtained from the previous sections were evaluated.

Key Words: Cyprus, Cyprus Question, Cyprus Dispute, Importance of Cyprus for Turkey

1.GİRİŞ

Akdeniz'i ve Ortadoğu bölgesini kontrol altında tutma imkânlarına sahip konumuyla Kıbrıs adası tarih boyunca bölgede hâkimiyet kurmak isteyen devletlerin ilgi odağı ve elde bulundurmak istedikleri bir yer olmuştur. Bu özelliğiyle Hititlerden başlayarak birçok kavim ve devlet Kıbrıs'ta egemenlik kurmuştur. Bunlardan en önemlileri adada 82 yıl hüküm süren ve bu süre içinde ada halkını köle gibi çalıştırarak ezen Venedikliler¹, 1570-1571'de 75.000 şehit vererek adayı Venediklilerden alan ve 308 yıl hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu² ve adayı Rus tehdidine karşı Osmanlı Devleti'ne yardım etme bahanesiyle kiralayan ve sonra ilhak ederek 82 yıl sömürge olarak kullanan İngiltere³ olmuştur.

Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'ne yardım etme karşılığında 1878'de Kıbrıs'ın sadece kullanım hakkını elde eden ve Rusya işgal ettiği yerlerden çıkınca adayı Osmanlı Devleti'ne geri vermeyi taahhüt eden İngiltere sözünde durmadığı gibi 1913 yılında adayı ilhak ettiğini açıklamış ve kurduğu sömürge yönetimiyle Kıbrıs'ı 1960 yılına kadar idare etmiştir.

Kıbrıs'ın Osmanlı dönemindeki idare şekli ile İngiliz sömürge yönetimindeki idare şeklini mukayese eden İngiliz tarihçi ve yazar William Hepworth Dixon ada halkının Osmanlı döneminde son derece geniş özgürlüklere sahip olduğunu, söz konusu durumun İngiliz sömürge yönetiminde tamamen tersine döndüğünü ve ada halkının yönetimden dışlandığını belirtmektedir.⁴

İngiliz yönetiminin sömürge idaresinden memnun olmayan Rumlar 1925 yılından başlayarak Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşuna kadar geçen süreçte önce İngiliz yönetimine, takip eden süreçte ise adanın yerli halkı olan Türklere karşı terör eylemlerine girişmişlerdir. Yunanistan'ın ve Kıbrıslı Rumların esas gayesi Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak (ENOSIS) olduğundan Rumlar, İngiltere'nin adadaki yönetim şeklinin düzeltilmesi için yeni bir anayasa hazırlanması teklifini de reddetmişler ve ENOSIS içermeyen hiçbir teklifi kabul etmeyeceklerini ilan etmişlerdir.⁵

Bu ortamda İngiltere, Türkiye ve Yunanistan arasında yapılan görüşmelerden sonra imzalanan 1959 Zürih ve peşinden bu üç ülkeye Kıbrıslı Türklerle Kıbrıslı Rumların temsilcilerinin de katılımıyla imzalanan 1960 Londra Antlaşmalarıyla Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuş ve 1960 yılında hazırlanan Kıbrıs anayasası Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin garantörlüğü ile güvence altına alınmıştır.

Ancak Yunanistan'ın ve Kıbrıslı Rumların asıl hedefi birlikte yaşamak değil, Türkleri adadan kovmak ve adaya tek başına sahip olarak Yunanistan'la birleşmek olduğundan kuruluşundan bir yıl geçmeden Kıbrıs Devlet Başkanı Makarios anayasayı değiştirerek Türklerin hak ve yetkilerini elinden almaya kalkmış ve Türkiye'nin anayasa değişikliğini reddetmesi üzerine adaya Yunanistan'dan getirdiği 54.000 askere dayanarak ENOSIS'i gerçekleştirmeye teşebbüs etmiştir.⁶

Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakını sağlamak üzere adaya gönderilen Albay Grivas'ın emrindeki EOKA terör örgütü Türklere karşı kitlesel eylemlere başlayınca TBMM Türk ordusunun adaya müdahalesi için yetki kararı çıkartmış, ancak 1974 yılındaki Nickos Samson darbesine kadar geçen süreçte Kıbrıs'ta Rum/Yunan ikilisine karşı Türk Hava Kuvvetlerinin ikaz uçuşları dışında herhangi bir harekât icra edilmemiştir.

Takip eden süreçte Yunanistan'da askeri darbe yaşanmış ve Cunta liderleri Yunanistan'ın yönetimine el koymuştur. Kıbrıs'ın bir an evvel Yunanistan'a bağlanmasını isteyen cunta liderleri, Makarios'un bu konudaki çabalarını yetersiz bulduğundan cunta liderlerinin ve adayı Yunanistan'a bağlamak üzere görevlendirdikleri Grivas'ın Makarios'la arası açılmıştır. Grivas'ın emrindeki EOKA B örgütünün adayı bir

¹ Sir George Hill, A History of Cyprus, Cambridge University Press, Cambridge, 1940, II. Cilt, s. 9

² Ahmet C. Gazioğlu, Kıbrıs'ta Türkler (1570_1878), 308 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Lefkoşa, 2000,s.67; Hill, age, s.994

³ Kıbrıs Türk Tarihi, KKTC Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, 2014, s. 70-71

⁴ William Hepworth Dixon, British Cyprus, London, 1879, s. 32-172

⁵ Müge Vatanserver, Kıbrıs Sorununun Tarihi Gelişimi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 12, Özel sayı 2010, İzmir, s. 1497; Kudret Özersay, Kıbrıs Sorunu Hukuksal Bir İnceleme, 2. Baskı, Ankara, 2002, s. 4-5; Bahadır Bümin Özarlan, Uluslararası Hukuk Açısından Kıbrıs Sorunu ve Avrupa Birliğinin Yaklaşımı, İstanbul-2007, s. 27; Sevin Toluner, Kıbrıs Uyuşmazlığı ve Milletlerarası Hukuk, İstanbul-1977, s. 14-16.

⁶ Harry Scott Gibbons, "Kıbrıs'ta Soykırım (The Genocide Files), Çev. Alparslan Yılmaz-Erol Fehim, Near East Publishing, Lefkoşa, 2003, s. 254

an önce Yunanistan'a ilhak etmek üzere Makarios'a suikast girişiminde bulunmasını müteakip Makarios Yunan Cumhurbaşkanı'na bir mektup yazarak Rum Milli Muhafız Ordusu (RMMO)'nu eğiten 650 Yunanlı subayın adadan çekilmesini istemiştir.⁷

Makarios'un yazdığı mektup cuntacıların Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios'u bir darbeyle devirerek yerine Nickos Samson'u getirme ve ENOSIS'i ilan etme kararı almalarıyla sonuçlanmıştır.

15 Temmuz 1974'de Yunanlı subayların yaptığı askeri darbe ve ENOSIS'in ilanı üzerine Türkiye adanın Yunanistan'a ilhakını önlemek ve adadaki Türklerin can güvenliğini sağlamak üzere garantörlük hakkını kullanarak adaya müdahale etmiştir. Türk ordusu Kıbrıs'ın tamamını alabilecek güçte olduğu halde bu yapılmamış ve adanın kuzeyinde Türklerin yoğun olarak yaşadığı %36'lık bir toprak parçası ele geçirilerek Türklerin Rum baskı ve katliamına maruz kalmadan yaşayabilecekleri bir özerk bölge yaratılmıştır. Takip eden süreçte 13 Şubat 1975'de Kıbrıs Türk Federe Devleti (KTFD) ilan edilmiştir.

Harekât sonrasında Yunanistan'daki ve Kıbrıs'taki askeri cuntalar devrilmiş, Rumların kendi aralarında başlattıkları iç savaş sona ermiş ve Rumların başına Spiros Kyprianou geçmiştir. Ancak Kyprianou da ENOSIS taraftarı Makarios'un izinden yürümeye devam etmiştir.⁸

2. TÜRK-RUM NÜFUS MÜBADELESİ, BM'İNİN TARAFĞİR TUTUMU VE KKTC'NİN İLANI

KTFD, kuruluşunu müteakip 2 Mayıs 1975 tarihli yönetmeliğe dayanarak, iş gücü açığını kapatmak için Türkiye'den kırk bin göçmen getirtmiştir. Daha sonra 2 Ağustos 1975 tarihinde yapılan anlaşmayla BM aracılığıyla güneyde kalan Türklerin KTFD bölgesine, kuzeyde kalan Rumların ise GKRY bölgesine gönderilmesi esasına dayanan bir nüfus mübadelesi yapılmıştır. Bu mübadeleyle güneyde esir olarak tutulan Türklerin KTFD topraklarına geçmesi suretiyle Kıbrıslı Türkler tarihte ilk kez bütün nüfuslarıyla birlikte, sınırları belli olan bir bölgede toplanmış ve özgürlüklerine kavuşarak Rum saldırılarından korunma imkânına sahip olmuşlardır.⁹

1977-1983 yılları arasında KTFD ve GKRY temsilcileri arasında görüşmeler yapılmış, ancak ENOSIS hayalinden vazgeçemeyen Rumların Türkleri azınlık, kendilerini ise adanın tamamının temsilcisi olarak görmeleri ve BM yetkililerinin Rum yanlısı tutumu nedeniyle görüşmelerden bir sonuç alınamamıştır.

Rumların ve Yunanistan'ın Kıbrıs'ın tamamını Yunanistan'a ilhak etme ve Kıbrıs Türk halkını katliam yaparak adadan kaçırma, kalanları ise Rumlara azınlık olarak bağlama politikalarının sonucu olarak giriştikleri tüm katliamlara ve ağır insan hakları ihlallerine karşı gereken tepkiyi göstermeyen BM, Türkiye Cumhuriyeti'nin adadaki soydaşlarını korumak üzere başlattığı Kıbrıs Barış Harekâtından sonra suçlu ile mağduru eşit gören bir tutum içine girmiştir.

Daha vahimi Zürih ve Londra Antlaşmalarına aykırı olarak Rum/Yunan ikilisinin 1960 Anayasasını ortadan kaldırarak adayı Yunanistan'a bağlamak üzere giriştiği darbeye rağmen BM, Rum tarafını adanın resmi temsilcisi olarak gören bir anlayışın içinde olmuştur.¹⁰

Bu kapsamda BM Genel Kurulunda kabul edilen 13 Mayıs 1983 tarih ve 37/253 sayılı kararda Rumların adanın tamamında egemenlik hakkının olduğu ve işgalci güç olarak nitelendirilen Türk birliklerinin adadan çekilmesi ve KTFD'nin sona erdirilmesi gerektiğinin belirtilmesi üzerine KTFD ve Türkiye, bu kararı derhal reddetmiş ve KTFD Meclisi, 17 Haziran 1983'te* Kıbrıs Türklerinin self-determinasyon hakkının olduğunu ilan etmiştir.¹¹

BM'nin saldırgan taraf olan Rumlardan yana kararlar alması Rum tarafını cesaretlendirmiş ve 1960-1963 yılları arasında Avrupa Konseyi'nde Kıbrıs'ı temsilen 2 Rum, 1 Türk temsilcisi bulunmasına ve Rumların anayasayı askıya alması nedeniyle söz konusu temsiliyetin 1964 yılında dondurulmuş olmasına rağmen

⁷ Talat Ürer, , Kıbrıs'ın Tarihçesi, ATO Yayınları, Ankara, 2003, s. 59

⁸ Halil Fikret Alasya, Tarihte Kıbrıs, Lefkoşa, 1988, s.60-67

⁹ Vatansver, agm, 1517; Ulvi Keser; "Kıbrıs'ta Göç Hareketleri ve 1974 Sonrasında Yaşananlar", Çağdaş Türkiye Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 12, İzmir-2006, s. 111-112; Sevin Toluner, Kıbrıs Uyuşmazlığı ve Milletlerarası Hukuk, İstanbul-1977, s. 352-361; Kudret Özersay; Kıbrıs Sorunu Hukuksal Bir İnceleme, 2. Baskı, Ankara-2002, s. 104; Mehmet Hasgüler/Mehmet Uludağ; Devletlerarası ve Hükümetler-Dışı Uluslararası Örgütler, Ankara-2004, s. 168-169.

¹⁰ R.R. Denktash, The Cyprus Triangle, K. Rustem & Brother, London, 1988, p. 393-394

* KTFD'nin 17 Haziran 1983 tarihli kararı; Kıbrıs'ta yaşananları çok güzel özetleyen, özellikle 1960 Cumhuriyeti'nin neden yıkıldığını ve Rumların ve Türklerin hedeflerinin ve haklarının neler olduğunu detaylarıyla açıklayan son derece önemli bir belgedir. Söz konusu belgenin hem Türkiye Cumhuriyeti'nin, hem de KKTC'nin yönetim kademelerinde görev yapan ve ileride yapacak olan devlet adamları tarafından son derece dikkatle okunması ve Kıbrıs'la ilgili tüm görüşmelerde kullanılması gerekmektedir.

¹¹ Vatansver, agm, 1517

Rumlar 1983 yılında Kıbrıs'ı sadece Rumların temsil ettiğini öne sürmüş ve söz konusu görüşü Avrupa Konseyi (AK) de onaylamıştır.¹²

BM'nin ve AK'nin söz konusu tarafgir tutumu ve kararları Kıbrıs Türk halkının, uluslararası saygın kurumların saygınlıklarıyla bağdaşmayan şekilde tarafgirlik içinde oldukları gerçeğini görmelerine ve KKTC'nin ilanından başka çıkar yol olmadığını anlamalarına vesile olmuş ve 15 Kasım 1983'te KKTC'nin kuruluşu ilan edilmiştir. Daha sonra 70 kişilik Kurucu Meclis KKTC'nin Anayasasını hazırlayarak halkoyuna sunmuş ve KKTC Anayasası halkın %70,18'inin oyuyla kabul edilmiştir.

Kabul edilen Anayasanın Başlangıç Bölümünde yer alan aşağıdaki ifadeler Kıbrıs Türk halkının geçmişten günümüze kadar yaşadığı olayları ve çözüm yollarını mükemmel şekilde ifade etmektedir:

*“Tarihi boyunca bağımsız yaşamış, hak ve özgürlükleri için savaşım vermiş büyük Türk Ulusunun ayrılmaz bir parçası bulunan; Anavatanından koparıldığı 1878 yılından bu yana ulusal varlığına ve yaşam hakkına yöneltilen ve özellikle 1955 yılından sonra silahlı tedhiş, saldırı ve sindirme biçiminde yoğunlaştırılan olaylar karşısında, birlik ve bütünlük içinde, yetkin bir toplum olarak direnişini örgütlemiş olan; Toplumsal hak ve özgürlüklere sahip olmadan, bireysel hak ve özgürlüklerin söz konusu olamayacağını, Anavatanın doğal, tarihsel ve antlaşmalardan doğan yasal garantörlük hakkını kullanması suretiyle Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinin sonuçlandırdığı ve Kıbrıs Türklüğüne huzur, barış, güvenlik ve özgürlük ortamı içinde yaşama imkânı sağlayan Barış Harekâtının yapıldığı 1974 yılına kadar süren acı deneyimlerle saptamış bulunan ve Tarihten, uluslararası antlaşmalardan, insan hakları beyanname ve sözleşmelerinden doğan bütün hakları elinden alınmak ve Kıbrıs'taki varlığı tamamen yok edilmek istenen; 21 Aralık 1963 tarihinden sonra bütün organları, yasa dışı yollarla Kıbrıs Rumlarının tekeline giren, oluşum biçimi yanında, izlediği politikalarla da sadece Kıbrıs Rumlarının devleti haline gelen, Pan-Helenist yayılcılığa hizmet eden, ırkçı ve ayırımçı düşünce ve eylemlerle antlaşmalardan ve Anayasa esaslarından tamamıyla ayrılarak meşruluğunu yitirmiş bulunan Kıbrıs Cumhuriyeti karşısında, kendi kaderini tayin etme hak ve özgürlüğünü kullanarak, dünya ve tarih önünde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletini ilan etmiş bulunan, KIBRIS TÜRK HALKI Egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi olarak; 15 Kasım 1983 tarihinde, büyük bir coşku ve oybirliği ile kabul edilen Bağımsızlık Bildirisini yaşama geçirmek; Kendi yurdunda tam bir güven ve insanca bir düzen içinde varlığını sürdürmek; İnsan hak ve özgürlüklerini, hukukun üstünlüğünü, kişilerin ve toplumun huzur ve refahını korumayı içeren çok partili, demokratik, laik ve sosyal hukuk devletini gerçekleştirmek ve Atatürk ilkelerine bağlı kalmak ve özellikle O'nun "Yurtta barış, dünyada barış" ilkesini yaygınlaştırmak amaçları ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Meclisinin yaptığı bu Anayasayı, 15 Kasım 1983 tarihinde kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Anayasası olarak kabul ve ilân eder ve Asıl güvencenin yurttaşların gönül ve iradelerinde yer aldığı inancı ile özgürlüğe, adalete ve erdeme tutkun evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet eder”.*¹³

Anayasanın kabulünü ve KKTC'nin ilanını müteakip ENOSIS hayalinin zora girdiğini gören Rumlar yeni dönemde BM'yi ve AB'yi kullanarak görüşmeler yoluyla Türkleri azınlık olarak GKRY'ye bağlama çabalarını sürdürmeye devam etmiştir.

Bu kapsamda Rauf Denктаş'ın cumhurbaşkanlığına seçilmesini müteakip Rumlarla Türkler arasında yapılan görüşmelerde Rum tarafı Kıbrıs'ın tamamına hâkim olma ve Türkleri azınlık olarak kendilerine bağlama politikalarından vaz geçemediğinden görüşmelerden bir sonuç alınamamıştır.

3. RURLARIN AB BAŞVURUSU, AB SÜRECİNDE YAŞANANLAR VE ANNAN PLANI DAYATMASI

Kıbrıs Barış Harekâtını müteakip Türkleri kuvvet kullanarak adadan çıkartamayacağını anlayan Rumlar adanın tamamına sahip olma politikalarını farklı bir kanaldan işlerliğe sokma düşüncesiyle 3 Temmuz 1990'da AB'ye üyelik başvurusunda bulunmuşlardır.

Türkiye ve Yunanistan'ın birlikte yer almadıkları hiçbir birliğe/kuruluşa Kıbrıs'ın tamamen ya da kısmen giremeyeceği, üye olamayacağı Zürih ve Londra Antlaşmalarının hükmüdür. Zürih ve Londra Antlaşmalarına ek olarak, Türkiye, Yunanistan, İngiltere ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan 16 Ağustos 1960 tarihli Garanti Anlaşması da Kıbrıs Cumhuriyetinin herhangi bir devletle tamamen veya kısmen herhangi bir siyasi veya iktisadi birliğe katılmasını yasaklamaktadır ve anlaşmanın IV. maddesinde şu ifadeye yer verilmektedir; *“ortak veya anlaşarak hareket mümkün olmadığı takdirde garanti veren her*

¹² Ürer, age, s. 86

¹³ KKTC Cumhuriyet Meclisi, Anayasa, www.cm.gov.nc.tr/Bilgi/Anayasa.pdf

*üç devletten her biri, bu anlaşma ile kurulan düzeni tekrar kurmak amacı ile harekete geçmek hakkını saklı tutarlar.*¹⁴

Zürih ve Londra Antlaşmalarına ve Kıbrıs Devletini kuran 1960 Anayasası'na aykırı olduğu için hemen reddedilmesi gereken Rumların AB'ye üyelik başvurusu Kıbrıs'ı Hristiyan toprağı olarak gören AB tarafından uluslararası hukuka aykırı bir uygulamayla kabul edilmiştir.

Bütün bu hukuki belge ve gerekçeleri görmezden gelen AB Rumlara aday ülke statüsü vermenin yanı sıra Kıbrıs meselesini Türkiye'nin AB üyeliğı önüne engel olarak koymak suretiyle Türkiye'yi Kıbrıs meselesinde Rum/Yunan tezlerini kabule de zorlamaktadır.

Bu kapsamda Kıbrıs meselesi AB'nin Haziran 1990 Dublin Zirvesinden sonra yayınlanan bildirisinden itibaren Türkiye'nin üyeliğı için ön şart olarak gösterilmeye başlanmıştır.¹⁵

AB üyeliğı için ön şart olarak Kıbrıs meselesini Türkiye'ye dayatan AB, Rumların AB'ye üyelik müracaatı uluslararası antlaşmaların yanı sıra bizatihi AB hukukuna da aykırı olduğu halde* 1995 yılında GKRY ile üyelik sürecini başlatmıştır. Dönemin Rum lideri Klerides AB'ye üyelik gerçekleştiğinde Türklerin 1960 garanti anlaşması ile elde ettikleri garantörlük hakkının ve diğer güvencelerin kendiliğinden ortadan kalkacağını, Rum göçmenlerin KKTC topraklarına geri döneceğini ve böylece Yunanlılığın Kıbrıs'ta son hedefine (ENOSIS) ulaşmış olacağını açıklamıştır.¹⁶

Türk tarafının haklı itirazlarına rağmen GKRY'nin "meşru hükümet" unvanı altında yaptığı tek taraflı başvurunun AB tarafından kabul edilerek işleme konulması, Rum tarafının uzlaşmazlığını daha da artırmış ve Kıbrıs'ta varmak istediğı hedefe zaten AB üyeliğı yoluyla ulaşacağı beklentisi içine girerek, çözüm konusunda o ana kadar belirlenmiş olan temel esaslara sırt çevirmesine yol açmıştır. Böylece "toplumlar arası görüşmeler" ve "iki kesimli federal çözüm" çabaları fiilen ortadan kalkmıştır.¹⁷

Diğer yandan Türk Hükümetinin 6 Mart 1995'de AB ile Gümrük Birliğı Anlaşması imzalaması Türkiye ve KKTC açısından son derece hatalı bir uygulama olmuş, bu tarihten itibaren Türkiye Kıbrıs ve diğer milli davalarda AB'ye sürekli taviz vermeye zorlanmıştır. Bilindiğı üzere gümrük birliğı AB'nin aday ülkelerle arasındaki gümrükleri sıfırlaması uygulamasıdır. Ancak bu uygulama genel olarak aday ülkelerin AB'ye kabul edilmeleri kesinleştiğinde devreye sokulmakta, çoğu kez de tam üye olduktan bir süre sonra uygulanmaya başlanmaktadır. Nitekim Yunanistan ve İspanya AB'ye tam üye yapıldıktan 7-8 yıl sonra Gümrük Birliğı Anlaşmasını imzalamışlardır.

Türkiye ise AB'ye tam üye yapılmayacağı, Türkiye ile ancak farklı bir statüde ortaklık ilişkisi kurulabileceğı AB yetkililerince defalarca belirtildiğı halde AB ile gümrük birliğı anlaşması imzalamış, böylece tam üye olması halinde alacağı tüm tavizleri gümrük birliğı anlaşması ile alan AB takip eden süreçte Kıbrıs ve diğer konularda Türkiye'ye sürekli dayatmalarda bulunmaya başlamıştır. Nitekim Müzakere Çerçeve Belgesi de dâhil olmak üzere AB, Türkiye ile ilgili tüm belgelerde ve ilerleme raporlarında Kıbrıs'ın tamamının temsilcisi olarak Türkiye'nin GKRY'yi tanıması gerektiğini bildirmiştir ve yıllardır KKTC'ye ambargo uygulamaktadır.

Oysa Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin birlikte imzaladıkları Zürih ve Londra Antlaşmalarıyla kurulan Kıbrıs Cumhuriyetinin Anayasasını askıya alan, Türk Cumhurbaşkanı Yardımcısının, Meclisteki Türk milletvekillerinin ve kamu görevlilerinin görevlerine son veren, Türkleri yaşadıkları 103 köyden çıkartarak katliama maruz bırakan ve etnik temizlik yoluyla adadaki Türk varlığına son vermek isteyen, son olarak bu yapılanları bile yetersiz bularak Kıbrıs'ı bir oldubitti ile Yunanistan'a bağlamak üzere Kıbrıs'ta askeri darbe yapan Rum/Yunan ikilisidir. Rumların tüm uzlaşmaz tavırlarına rağmen AB 1 Mayıs 2004'de, GKRY'yi "Kıbrıs Cumhuriyeti" sıfatıyla, bütün adayı temsilen AB'ye üye yapmıştır. AB'ye üye yapılmasını müteakip GKRY ve arkasındaki güç olan Yunanistan üyeliğın sağladığı siyasi güç ve veto haklarından yararlanarak Türkiye ve KKTC'ye karşı tutumlarını sertleştirmişler ve AB üyeliğini Türkiye'ye ve KKTC'ye karşı koz olarak kullanmaya başlamışlardır.

¹⁴ Nesrin Demir, Avrupa Birliğı Türkiye İlişkilerinde Kıbrıs Sorunu, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 15, Elazığ, 2005, Sayı: 1, s.353; Mavrice Mendelson, "Kıbrıs'ın Avrupa Birliğıne Girişi Neden Hukuka Aykırı Olacaktır?", Hukuki Mütalâa, Londra, 2001. S.1

¹⁵ Demir, agm, s.356; Bilgehan Andiç, "Kıbrıs Üzerine Oynanan Kirli Oyunlar", Denge-Ekonomi-Bilim-Kültür ve Sanat Dergisi, Sayı:1, Ocak 2002, s.7.

* AB hukukuna göre AB'nin bir ülkeye üyelik statüsü vermesi için o ülkenin hukuk devleti olması ve hukukun üstünlüğünü esas alması, ülkede istikrarlı bir demokrasinin mevcudiyeti, ayrıca insan haklarına saygı göstermesi ve azınlıkların korunması gerekmektedir.

¹⁶ Demir; agm, s.357

¹⁷ Rauf Denктаş, Avrupa Birliğı Kıskaçında Kıbrıs Meselesi, HD Yayıncılık, Matbaacılık, Tanıtım Ltd. Şti. Ankara, 2001, Önsöz

Kıbrıs'ın sadece Rum kesimini üye yapabilen AB ise, Kıbrıslı Türklerin yaşadığı toprakları da AB toprağı haline getirerek Kıbrıs'ın tamamına sahip olabilmek için BM'yi de kullanarak Türkiye'ye ve KKTC'ye dayatmalarda bulunmakta ve suçlu tarafı kayırırken mağdur tarafı haksız ambargo uygulamalarıyla cezalandırmakta ve hukuka aykırı uygulamalarını kabule zorlamaktadır.

Bu kapsamda BM, AB ve ABD tarafından Türkiye'ye ve KKTC'ye dayatılan en önemli belge Annan Planıdır. Dönemin BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın adıyla anılan plan gerçekte İngiliz diplomat David Hannay ile Güney Kıbrıslı Rum Başsavcı Alekos Markides tarafından hazırlanmıştır.¹⁸ Planda Rum tarafındaki nüfusun tamamının Rumlardan oluşması, Türk tarafında ise Rumlarla Türklerin bir arada yaşaması, 1975 mübadele anlaşması ile güneydeki topraklarını terk ederek kuzeye gelen Türklere karşılık güneye gönderilen kuzeydeki Rumların tekrar KKTC'deki eski topraklarına geri dönmesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin garantörlük hakkına son verilmesi öngörülmekteydi.¹⁹

Rauf Denктаş, AB'nin hukuksuz uygulamalarının ve söz konusu uygulamaları Türkiye ve Kıbrıs Türkleri üzerinden meşrulaştırmak için BM kanallarını da kullanarak sürdürdüğü baskılar sonucunda ortaya çıkarılan Annan Planının hedefinin Rumların AB'ye girişini kolaylaştırıp yasallaştırmak ve Türkiye'nin garantörlük hakkına son vermek olduğunu aşağıdaki sözlerle açıklamaktadır;

“Yunanistan'ın girişimleri ile 1960 Antlaşmalarını çiğneyerek Rumların yapmış oldukları üyelik müracaatını kabul eden AB, Türk tarafının AB üyeliğı için Rumların peşinden koşacağı inancıyla hareket etmiş; yanıldığını anlayınca Türkiye'ye ve Kıbrıs Türklerine baskıya başlamıştır.

Rumlar açısından AB, Türkiye'nin garantisinden, müdahale hakkından, Türk askerinden kurtulmak için bir vasıta oluyordu.

Bunu bildiğimiz için 1960 Antlaşmaları ile Türkiye'ye verilmiş olan, “Kıbrıs Türkiye'nin de üye olmadığı bir kuruluşa üye olamaz” kaidesi bizim için kutsaldı, kaale alınmalıydı. Bu yapılmadan AB üyeliğı bizim için çekici olamazdı.

Bu yasal hakkımızı kabul etmek istemediler. Yasa dışı bir kararla Rum idaresinin 1960'daki uluslararası anlaşmaları ihlaline ortak olmuşlardı. Bizden istedikleri bu suça imzamızla katılıp, gayri meşru bir muameleyi meşrulaştırmak ve böylelikle Türkiye'nin Kıbrıs üzerindeki en etkin bir hakkının yok edilmesi için Rum'a, Yunan'a yardımcı olmamızdı. Bunu yapamazdık. Bu kendimizi inkâr olurdu.²⁰

Annan Planı konusundaki değerlendirmelerine 15 Nisan 2004'te TBMM'de yaptığı tarihi konuşmada da değinen Denктаş'ın planla ilgili ifadeleri aşağıdadır;

“Planın son şekline Meclisinizin (TBMM) son kararı ışığında baktığımızda şunları görürüz;

Annan Planı adil ve kalıcı bir çözüm getirmiyor, üzerinde tarafların mutabık kalmadıkları bir rejimin zorla kabulünü öngörüyor.

Uzlaşma olmadığı halde tarafları bir meçhule oy atmaya zorluyor ve buna halkın hür iradesinin tezahürü deniyor.

Planda tarafların eşit statüsü ve iki kesimlilik sulandırılmaktadır: Rum tarafında % 100 Rumlardan oluşan, Türk tarafında ise %33 oranında Rum'la karışık bir kurucu devlet oluşturulmaktadır.

Kurucu devlet deyimi de aldatıcıdır. Çünkü bunlar egemenlik hak ve yetkilerinden yoksun, Rum çoğunluğuna tabi bir hükümetin anayasasının öngördüğü şekilde hareket edebilecek vilayet idareleridir.

Rum tarafının 1963'te yaptığı gibi, “bu rejim işlemiyor” deyip yeni bir darbe yapmasını kimse önleyemeyecektir. Bunca yıllık mücadelemiz böyle bir ihtimali önleyecek tedbirler bulmak içindi. KKTC'nin kuruluşu, eşit egemenlikte ısrar bunun içindi. Annan Planı bunları alıp götürmektedir.

Bu plan mal-mülk meselelerini, her an patlayacak binlerce saatli bomba halinde içimizde bırakıyor. Taraflar arasında halledilmesi gereken bir sorunu, 30 yıldan sonra, Kıbrıs'ta 1963-1974 arasında yaşanan olayları, Türklere yapılanları unutarak; iki kesimliliğın 1975, 1977 ve 1979 anlaşmaları ile kalıcı bir barış için kabul edilmiş bir formül olduğunu kaale almayarak bireyler arasındaki bir al-ver davası haline getiriyor. Bu konunun ekonomik yaşamımızı yıllarca dumura uğratacağı da kaale alınmıyor.

¹⁸ Rum Başsavcı Markides: Planda, BM'nin Açıklaması Gereken Önemli Koşullar Var, http://www.habervitrini.com/gundem/rum-bassavci-markides-planda-bmnin-aciklamasi-gerekenonemli_kosullar-var-43613, 13.11.2002

¹⁹ Rauf R. Denктаş, Kıbrıs Girit Olmasın, Remzi kitabevi, İstanbul, 2004, s.220-221

²⁰ Denктаş, age, s.219

Burada çatışmalara hazır sıcak bir zemin oluşturuluyor. Yunanistan'ın eski başbakanı Simitis'in de dediği gibi "ENOSIS", veya Rum liderliğinin ve basınının dediği gibi "Dolaylı ENOSIS" tahakkuk etmiş oluyor. Kıbrıs'ın tümünün derhal AB'ye girmesindeki ısrar bu nedene dayanmaktadır. AB bu konuda bir araç olarak kullanılmaktadır.

AB, Rumlarla anlaşmış olsak bile ihtiyacımız olan güvenceleri içerecek olan bu anlaşmaya Birincil Hukuk Statüsü vermiyor. Aldatıcı formüller öneriyor. Böylelikle yerli ve yabancı hukukçuların deyimiyle anlaşmanın, yazıldığı kâğıt kadar bile kıymeti kalmıyor. Bir İngiliz hukukçuya göre böyle bir anlaşma Kıbrıs Türkleri için intihardan başka bir şey değildir."²¹

Üstelik Denktaş'ın bir gün içinde okuyarak cevaplandırması istenen 90.000 sayfalık Annan Planı ve ekleri Türkiye'de hükümet değişikliği olduğu bir dönemde ve Denktaş'ın kalp ameliyatı geçirdiği sırada hastaneye gönderilmiş, böylece bir yılda bile okunması imkânsız olan belgeler okunmadan imzalatılarak Türkiye'nin ve KKTC'nin uluslararası hak ve menfaatlerinin ortadan kaldırılması ve ileride 1963 olaylarının benzerleri yaşandığında Türk ordusunun müdahalesinin önlenmesi amaçlanmıştır.

Denktaş'ın yukarıda açıkladığı üzere anlaşmayı okumadan imzalamayı reddetmesi üzerine, BM ve AB, Denktaş'ı devreden çıkararak Türkiye ile yapılacak pazarlık sonucunda Kıbrıs sorununa çözüm bulunması hedefine yönelmişlerdir. Bu kapsamda Türk ve yabancı basın-yayın organlarında Denktaş'ın uzlaşmaz olduğu iddiasıyla Denktaş'a karşı yıpratma kampanyası başlatılmıştır. Ne yazık ki AB'nin, ABD'nin ve Rum/Yunan ikilisinin Denktaş'ı neden hedefe koyduklarını anlayamayan bazı devlet adamları da Denktaş'a karşı tavır almış ve başkanlık seçimlerinde Rum/Yunan ikilisi ile AB ve ABD'nin tercihi olan M. Ali Talat'ı desteklemişlerdir.

4. DENKTAŞ DÖNEMİNİN SONU, MEHMET ALİ TALAT, DERVİŞ EROĞLU VE MUSTAFA AKINCI DÖNEMİNDE GKRY İLE YÜRÜTÜLEN GÖRÜŞMELER

"Çatışma olmaz diyemem. Kıbrıs'ta iki toplum arasında bir çatışma ihtimali bugün çok zayıftır. Ama kesinlikle olmaz diyemem. İşgal ordusu olarak görürsen sen karşıdaki orduyu, bu ihtimal her zaman vardır. Çünkü işgal ordusuna karşı kurtuluş savaşı vermek mubahtır", "Barışın önündeki en önemli engel Türk ordusunun işgalidir", "Hriftosyas'la birlikte çalışarak adayı işgalden kurtaracağız"²² gibi ifadelerin sahibi olan Mehmet Ali Talat'ın 2005 yılında KKTC başkanı seçilmesi ve KKTC halkının referandumda Annan Planı lehinde oy kullanması için AB ve ABD, Talat'ın partisine siyasal ve basın desteğinin yanı sıra parasal yardımda da bulunmuştur. Söz konusu çalışmalara fiilen katılan AB'nin Ankara'daki temsilcisi Karen Fogg; ücretli, ücretsiz yazarlarına, "Denktaş'a saldırınız, itibarını sıfırlayınız. O Kıbrıs Türklerinin değil, Türkiye'nin çıkarını savunmaktadır. Bunu yayınız." talimatını vermiştir.²³

Bu kapsamda AB ve ABD tarafından fonlanan bazı Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC vatandaşı gazeteciler üzerinden Denktaş aleyhine ve Annan Planını destekleyen büyük bir kampanya yürütülmüş, KKTC'ye ve GKRY'ye mensup gazeteciler arasında Friedrich-Ebert Vakfı aracılığıyla İstanbul'da atölye çalışmaları yapılmış, KKTC'nin Yurtsever Birlik Hareketi (YBH) Gençliği ile GKRY'nin EDON, NEOS, ONED ve NEDİSİ adlı örgütleri arasında ve Almanya'nın SPD Jusos, Avusturya'nın SP Gençlik Nesli, Yunanistan'ın KNE, WFDY ve IUSY adlı gençlik örgütleri arasında Avrupa Parlamentosundan temsilcilerin de katılımıyla Viyana, Bielfield, Brüksel ve Budapeşte'de ortak toplantılar yapılmıştır.²⁴ Hatta referandum öncesinde KKTC halkını Annan Planının tehlikeleri konusunda uyarmak üzere Kıbrıs'a giderek halk arasında konuşmalar yapan Yurt Partisi Genel Başkanı Sadettin Tantan KKTC yetkilileri tarafından tutuklanmış, aynı amaçla KKTC'de bulunan Türk akademisyenlerin ve Muharip Gazilerin KKTC'nin TV kanallarında katıldıkları programın izlenmesinin engellenmesi için elektrikler kesilmiştir.*

Denktaş aleyhinde estirilen hava ve baskıdan daha önemlisi dönemin Türk Genelkurmay Başkanı tarafından yapılan konuşma olmuş ve KKTC halkının merakla ne söyleyeceğini beklediği Genelkurmay başkanı askerlik yaşamında ilk kez aklıyla mantığının çeliştiğini ifade edince bu ifade KKTC halkı tarafından "evet oyu verin" şeklinde algılanmıştır. Yapılan oylama neticesinde Türkler % 64,9 evet verirken, "nasıl olsa Annan Planı olmadan da AB üyeliği üzerinden istediğimiz hedefe ulaşabiliriz"

²¹ Denktaş, age, s.220-221

²² Ömer Lütfi Taşcıoğlu, "ABD'nin Küreselleştirme Politikaları, Ortadoğu'da Türkiye'ye Bıçılan Rol", Nobel Akademik Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2009, s.78-79; Talat: KKTC'nin bağımsızlığı ilan edildiği gün ağladım, Radikal, 2 Kasım 2009

²³ Denktaş, age, s.191-212

²⁴ Denktaş, age, s.201-206

* Söz konusu program sırasında TV stüdyosunu telefonla arayan Kıbrıs Türkleri; yayının izlenmesinin önlenmesi için elektriklerin kesildiğini, kendilerinin jeneratör kurarak yayını izlemeye devam ettiklerini, Kıbrıs Türklerinin gerçekleri öğrenmesine kimsenin engel olamayacağını bildirmiş ve söz konusu telefon görüşmesi program yöneticisi tarafından Türkiye Muharip Gazileri Derneği adına programa katılan yazara bildirilmiştir.

düşüncesinde olan Rumlar % 75,8 hayır oyu vermiş ve KKTC'nin ortadan kalkması, Türklerin bir azınlık olarak Rumlara bağlanması ve Türkiye'nin garantörlük hakkının ortadan kalkmasıyla Türk ordusunun adadan çekilmesi tehlikeleri Rumların hayır oyu sayesinde önlenmiştir.

Referandumdan önce Annan Planı'na evet demesi halinde KKTC'ye uyguladığı ambargoları kaldıracağını bildiren AB referandumdan sonra verdiği sözü tutmamıştır. Kıbrıs Türklerine uygulanan ambargolar halen devam etmektedir. AB'nin bu tavrı Rum/Yunan ikilisini iyice cesaretlendirmiş ve Kıbrıs başta olmak üzere Türkiye ile aralarındaki sorunlarda daha da uzlaşmaz tutum izlemeleri sonucunu doğurmuştur.

Annan Planı Referandumu AB'nin sözünü tutmadığını ve KKTC'de mevcut iktidarın Kıbrıs Türk halkının lehine çalışmadığını görmesini kolaylaştırmış ve yapılan seçimlerde UBP Genel Başkanı Derviş Eroğlu Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Eroğlu Talat'ın aksine KKTC ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal ve uluslararası hak ve menfaatleri doğrultusunda bir politika izlemeye başlamış ve Rumlarla ilişkisi tespit edilince TMT'nin infazından korkarak Rum kesimine, oradan da Avustralya'ya gitmek zorunda kalan Polis Müdürü Kamil Nami'nin torunu ve Talat zamanının baş müzakerecisi olan Özdil Nami'yi²⁵ görevden almıştır. Eroğlu döneminde KKTC ile GKRY arasında yapılan müzakereleri yapılandırmak ve ivmelendirmek üzere Eroğlu ve Nikos Anastasiadis 11 Şubat 2014'te ortak bir açıklama yayımlamıştır. Ancak aynı yılın Ekim ayına kadar devam eden görüşmeler sırasında Eroğlu'ndan istediği tavizleri alamayacağını anlayan Anastasiadis doğalgaz konusundaki anlaşmazlıkları bahane ederek görüşmelerden çekilmiştir.²⁶

Eroğlu döneminde Talat döneminin tersine ulusal çıkarlardan herhangi bir ödün verilmediği için Rum/Yunan ikilisinin yanı sıra AB ve ABD Eroğlu'ndan hoşnut kalmamışlar ve yerine Rumlar lehine taviz verebilecek bir lider arayışı içine girmişlerdir. Bu dönemde Milliyet'in Washington temsilcisi Turan Yavuz ABD'deki Bush yönetiminin Lefkoşa Belediye Başkanı ve TKP Genel Başkanı Mustafa Akıncı'nın iktidara gelmesini arzu ettiğine ilişkin beyanlarda bulunduğunu Türkiye'ye rapor etmiştir.²⁷

KKTC'nin Lefkoşa Türk Belediye Başkanlığı döneminde 1978 yılında GKRY'nin Lefkoşa Rum Belediye Başkanı ile ortaklaşa Lefkoşa Kanalizasyon Projesi ve Lefkoşa İmar Planı hazırlayan ve uygulayan Mustafa Akıncı 30 Nisan 2015 seçimlerini kazanarak KKTC'nin Cumhurbaşkanı seçildikten sonra GKRY Devlet Başkanı Nikos Anastasiadis'le ilk kez 11 Mayıs 2015'de bir araya gelmiştir. Takip eden süreçte 2015 yılının Aralık ayında Türk ve Rum kesiminin elektrik şebekeleri birleştirilmiştir. Akıncı'nın BM Genel Sekreteri Guterres'in Kıbrıs Özel Danışmanı Eide'nin ara buluculuğunda GKRY ile sürdürdüğü müzakere sürecinde Kıbrıs konusundaki Türk tezlerini ve Kıbrıs'ta geçmişte yaşanan gerçekleri görmezden gelen ifadeler kullandığı gözlemlenmiştir.

Bu kapsamda Akıncı'nın yaptığı "*Anastasiadis ile aynı kuşağın insanlarıyız, anlaşmamız daha kolay*", "*karşımızda oturanlar düşmanımız değil, ortak gelecek üreteceğimiz ortağımızdır*", "*her iki taraf da acılar çekti*", 20 Temmuz anmaları için: "*kimi yas tutarken kiminin bayram yapması üzücü. Kıbrıslı Türk liderin "bir barış operasyonu değil savaş olduğunu teslim etmesi rahatlatıcıdır"*"²⁸ gibi açıklamalar²⁹ ABD yönetimi tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanırken³⁰ gerek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları gerekse KKTC vatandaşları arasında tepkilere neden olmuştur.

Akıncı'nın KKTC Cumhurbaşkanı sıfatıyla GKRY ile yürüttüğü müzakereler her nedense Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC basınından gizlenmiş ve görüşme içerikleri ile bilgiler Rum ve Yunan basınında yer alan GKRY ve Yunanistan devlet adamlarının açıklamalarından öğrenilebilmiştir. 2018 yılının Mayıs ayında Mustafa Akıncı'nın 2017'de İsviçre'de başarısızlıkla sonuçlanan Kıbrıs konferansında BM Genel Sekreteri'nin masaya koyduğu, 1960 tarihli garantörlüğün (Türkiye'nin müdahale hakkı) yerine başka formül bulunmasını öngören metni kabul ettiğini ilan ederek Rumları yeniden müzakere masasına çağırması üzerine KKTC Dışişleri Bakanı Kudret Özersay, Akıncı'nın kabul ettiğini duyurduğu Guterres çerçevesinde çok sayıda belirsizlik bulunduğunu belirterek, "*İçerisinde her türlü yapıcı muğlaklıklar bulunan ve herkesin kendine göre yorumladığı bir belgeyi Cumhurbaşkanı Akıncı'nın stratejik bir paket*

²⁵ Taşcıoğlu, age, s. 79

²⁶ Mehmet Uğur Ekinci, Kıbrıs'ta Müzakerelerin Çöküşü, SETA Perspektif, Sayı:177, Ağustos 2017, s.2

²⁷ Soner Polat, Akıncı ve Çavuşoğlu, Aydınlık, 3 Şubat 2017

²⁸ www.mustafaaknci.com, Cumhurbaşkanlığında 100 Gün, Mustafa Akıncı Resmi web Sitesi, Ocak, 2016

²⁹ www.mustafaaknci.com, Haberler, 29.Nisan.2015-23.Ocak.2016, Ata Atun, Anastasiadis'ten Sözde Türkçe Jest, 18 ve 21.Ocak.2016, ataatun@atun.com

³⁰ Vincent L. Moralli, Cyprus: Reunification Proving Elusive, Congressional Research Service, January 5, 2016.

anlaşma olarak ilan etmeyi önereceğinden daha önce haberimiz yoktu. Üzülerek söylemeliyim ki hükümet olarak biz bunu basından öğrendik” ifadelerini kullanmıştır.³¹

KKTC Anayasasının 100. Maddesine göre Cumhurbaşkanı görevlerine başlarken Cumhuriyet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde ant içmektedir:

*"Devletin varlığını ve bağımsızlığını, yurdun ve halkın bölünmez bütünlüğünü, halkın kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ve Atatürk ilkelerine bağlı kalacağıma; halkımın refah ve mutluluğu için çalışacağıma; her yurttaşın insan haklarından ve temel hak ve özgürlüklerden yararlanması ülküsünden ve Anayasa ve yasalara bağlılıktan ayrılmayacağıma; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma; namusum ve şerefim üzerine ant içerim."*³²

KKTC Anayasasının 103. Maddesinin (1). Fıkrasına göre Cumhurbaşkanı, görevleri ile ilgili işlemlerinden sorumlu değildir. Sorumluluk ilgili kararnameleri birlikte imzalayan başbakan ve ilgili bakanlara aittir.³³ Dolayısıyla Cumhurbaşkanı Akıncı'nın Rumlarla yaptığı görüşmelerde Anayasadaki yetkilerini aşarak, Cumhurbaşkanı yeminiyle ve Anayasasının başlangıç bölümünde ifade edilen temel ilkelerle bağdaşmayan tavizler vermesinin sorumluluğu kendisini görüşmeci olarak yetkilendiren KKTC Meclisine ve Bakanlar Kuruluna aittir. Akıncı'nın bu konudaki faaliyetleri Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC basınında ayyuka çıkmışken sadece söz konusu faaliyetlerden ve bu faaliyetlerin gizlilik içinde yürütülmesinden şikâyetle bulunmak yeterli değildir ve KKTC Bakanlar Kurulunu ve Meclisini sorumluluktan kurtarmaz. Şayet Akıncı'nın Rumlarla görüşmelerde KKTC Anayasasının ve Cumhurbaşkanı yemininin amir hükümlerini ihlal eden tavizler verdiği ve durumun anlaşılmasında için görüşme içeriklerini Türk milletinden gizlediği düşünülüyorsa KKTC Anayasasının 103. Maddesinin (2). Fıkrası gereğince Meclisin üye tamsayısının 2/3 çoğunluğunun oyu ile Akıncı'nın vatana ihanetten suçlanması ve Yüce Divan'da yargılanması gerekir.³⁴

Daha önce benzer faaliyetler gösteren Mehmet Ali Talat ve Mustafa Akıncı için Yüce Divana gidilmemiş olması KKTC Anayasasının uygulanmasında bazı zafiyetler bulunduğunu göstermektedir. Yüce Divanda vatana ihanet suçlamasıyla yargılanma talebi Cumhurbaşkanının mensup bulunduğu partinin oylarıyla Mecliste reddedilse bile Cumhurbaşkanının vatana ihanet suçlamasının Mecliste oylanması en azından KKTC ve Türkiye Cumhuriyeti halklarının dikkatini yürütülen görüşmeler üzerine çekecek ve cumhurbaşkanı ve diğer müzakerecileri görüşmelerde daha dikkatli davranmak zorunda bırakan bir baskı aracı oluşturacaktır.

Akıncı'nın Guterres Planı çerçevesinde yani Türkiye'nin garantörlük hakkından vaz geçerek yerine başka bir güvence konulması kapsamında Rumlarla yeniden görüşmelere başlanması önerisi üzerine Rum lider Nikos Anastasiadis Türkiye'den Kıbrıs'taki garantörlük hakkından vazgeçeceğini doğrulamasını istemiş, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy ise, *"Rumların zihniyetiyle federal bir çözüme ulaşamaz. Yeni bir yol denenmesi gerektiğini düşünüyoruz"* açıklamasını yapmıştır.³⁵

Diğer yandan GKRY yönetimi ve Rum halkı üzerinde belirgin bir ağırlığı olan Kıbrıs Rum kilisesinin başpapazı II. Hrisostomos *bir Pazar ayininde yaptığı konuşmada; "Hiçbir Rum lider, adada Kıbrıslı Türklerin halk olarak varlığını kabul edemez. Olası bir devlette, kurucu ortak olarak yönetime ve hükümete eşit haklarla ortak olmasını sağlayacak bir anlaşmanın altına imzasını da atamaz. Atarsa hem Megali İdea'ya karşı gelmiş olur, hem de vatan haini olarak Helen Tarihi'ne geçer."* ifadesini kullanmıştır.³⁶

³¹ Ankara'dan müzakere ve garantörlük tartışmalarına yanıt: Kıbrıs'ta yeni bir yol denenmeli, Hürriyet, 4 Mayıs 2018

³² KKTC Cumhuriyet Meclisi, Anayasa, www.cm.gov.nc.tr/Bilgi/Anayasa.pdf

³³ KKTC Cumhuriyet Meclisi, Anayasa, www.cm.gov.nc.tr/Bilgi/Anayasa.pdf

³⁴ KKTC Cumhuriyet Meclisi, Anayasa, www.cm.gov.nc.tr/Bilgi/Anayasa.pdf

³⁵ Ankara'dan müzakere... Hürriyet, 4 Mayıs 2018

³⁶ Ata Atun, Hrisostomos Doğruyu Ağzından Kaçırıldı, <http://www.yurthaber61.com/hrisostomos-dogruyu-agzindan-kacirdi-makale,240.html>, 7 Ocak 2015

Şekil 1 Rum Lider Anastasiadis ve Kilise Başpapazı II. Hrisostomos, Türk Lider Akıncı ve Din İşleri Başkanı Talip ATALAY ile

II. Hrisostomos Türklerle sürdürülen görüşmeler konusundaki tereddütlerini gidermek üzere kiliseye davet ettiği Anastasiadis ile yaptığı görüşmeden sonra GKRY halkına Rum lidere destek vermeleri çağrısında bulunmuş³⁷ ve Rum liderin verdiği bilgilerin kilise tarafından memnuniyetle karşılandığını bildirmiştir. Anastasiadis'in Rum kilisesine yaptığı ziyarette verdiği bilgilerden sonra II. Hrisostomos'un tatmin olması ve GKRY halkından Anastasiadis için destek talebinde bulunması Anastasiadis'in Akıncı ile yaptığı görüşmelerde adadaki Kıbrıslı Türklerin varlığının halk olarak değil, ancak azınlık olarak kabul edildiğini, Türklerin olası bir devlette kurucu ortak olarak yönetime ve hükûmete eşit haklarla ortak olamayacağını ve Türk tarafının Rumlarla eşit siyasi güce sahip olmasının asla kabul edilmeyeceğini ve zaman içinde adadaki Türk varlığının Rum çoğunluğu içinde eritileceğini göstermektedir.

Türk din adamlarının "Hiçbir Türk lider, adada Kıbrıslı Türklerin Rumlara azınlık olarak bağlanmasına, Rumların Türk topraklarına dönüp yerleşmesine, şehit kaniyle alınan vatan topraklarının masa başında Rumlara verilmesine, Türkiye'nin garantörlük hakkının sona ermesine ve Kıbrıs Türklerinin yegâne güvencesi olan Türk askerinin Kıbrıs'tan çıkmasına neden olacak bir anlaşmanın altına imzasını atamaz. Atarsa vatan haini olarak Türk Tarihi'ne geçer." ifadesini kullanıp kullanamayacağı hususu okuyucunun takdirlerine maruzdur.

Rumlar Türklerle yaptıkları görüşmelerde siyasal eşitlik başta olmak üzere Türklerin taleplerinin tamamına yakını ret ederken Türk tarafının izlediği tavizkâr tutum Rumları daha da cesaretlendirmekte ve Türklerden yeni tavizler istemelerine neden olmaktadır. Bu konudaki değerlendirmeleri gerek Türkiye'de gerekse KKTC'nde dikkatle izlenen eski bir mücahit olan Prof. Dr. Ata Atun'un aşağıda yer alan değerlendirmeleri ve Akıncı'nın görüşme içeriklerini Türk kamuoyundan gizli tutması Türk tarafının görüşmelerde Rumlara tavizler verdiğine ilişkin iddiaları güçlendirmektedir:

"Akıncı, son 20 aydır sürdürdüğü müzakerelerde; Topraklarımızın yüzde 20'sini vererek, o topraklar üzerinde yaşamlarını sürdüren 25 bin vatandaşımızın göçmen olmasını onaylamış, KKTC toprakları içine 50.000 Rum'un gelip yerleşmesini kabul ederek, asgari 15.000 ailenin evlerinden çıkmasını ve homojen yapımızın bozulmasını kabul etmiş. Dört özgürlüğü kabul ederek, sınırsız sayıda, yüzbinlerce Rum'un, Yunanlının ve AB vatandaşının KKTC topraklarında ikamet etmesini, dolaşmasını, iş kurmasını ve toprak satın almasını kabul ederek, kendi topraklarımızda azınlığa düşmemizin önünü açmış, bütün Kıbrıs adası üzerinde 4 Rum'a karşın 1 Türk olacak şekilde nüfus kısıtlamasını kabul etmiş ama Yunanlıların serbestçe Rum veya Türk tarafında gelip yerleşmesini kısıtlayacak bir tedbiri kabul ettirememiş, çalışma izinlerinin Federal Merkezi Hükûmet tarafından verilmesini ve çalışma izni dolan günümüz KKTC vatandaşı olan Türkiye doğumlu vatandaşlarımızın geri gönderilmesini ve ellerindeki mülkleri de iade etmelerini kabul

³⁷Rum kilisesinde sevinç çanları! Yeniçağ 15.02.2014

etmiş, garantileri ve Türkiye'nin garantörlüğünü tartışarak, adada mevcut TSK sayısının da, 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasında belirtildiği (650 kişilik Türk Alayı) seviyeye indirilmesini konuşmayı kabul etmiş. Sayın Akıncı'nın ve ekibinin Rum'a verdikleri tavizlerin dışında elimizde kalan hiçbir kozumuz yok artık. Vere vere hepsi bitti. Çok merak ediyorum gerçekten, bundan sonra Akıncı elinde hiçbir koz olmadan neleri müzakere edecek Anastasiadis ile".³⁸

Akıncı'nın Rumlarla yürüttüğü müzakerelerin vardığı noktadan rahatsız olan Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi de 21 Ekim 2015'de Akıncı'ya bir yazı göndererek;

- a. Rum ve Yunan yetkililerin sürekli olarak olası bir anlaşmada Anavatan Türkiye'nin etkin ve fiili garantörlüğünün asla kabul edilemeyeceğini belirttiklerini ve Türk ordusunun adadan tümüyle çıkıp gitmesini ön şart olarak ileri sürdüklerini,
- b. Rum ve Yunanlıların Türkiye'den gelip adaya yerleşen, burayı vatan bilen, vatandaş olan, burada doğup büyüyen, evlenen, aile kuran, KKTC'nin ekonomisine ve üretimine katkıda bulunan, eğitimini ve askerliğini burada yapan kardeşlerimizin tümüyle adadan çıkarılması gerektiğini anlaşma için önkoşul olarak ifade ettiklerini,
- c. Rum ve Yunanlıların tüm Rum göçmenlerin geri dönme hakkının tanınmasını, bu bağlamda 100.000 Rum'un Türklere alacakları % 10 civarındaki topraklara, 60.000'inin ise Türklere bırakmak istedikleri % 24-25 oranındaki bölgeye, yani Kıbrıslı Türklerin idaresi altındaki bölgeye dönmelerini şart olarak ileri sürdüklerini,
- d. Rum ve Yunanlıların taşınmaz mal tazminatı konusunda KKTC'de taşınmaz mal bırakmış olan tüm Rumlara "mülkiyet hakkının" kullanımında ilk söz hakkının verilmesini, Kıbrıslı Türklerin 41 yıllık kullanımdan doğan "mülkiyet haklarının" ise ikinci derece geçerliliğe sahip olmasını; başka bir ifade ile Kıbrıslı Türklerin 41 yıllık kullanımdan doğan, "mülkiyet" üzerindeki 'öncelikli' söz hakkının ortadan kalkmasını talep ettiklerini,
- e. Olası bir anlaşmada "iki kesimlilik" ve "iki toplumluluk" ilkelerinin korunmasını sağlamak ve anlaşmanın Avrupa Mahkemeleri tarafından sulandırılmasını ve etkisiz hale getirilmesini önlemek amacıyla saptanacak derogasyonların AB'nin Birincil Hukuku (kalıcı derogasyon) olmasına Rumlara karşı çıktıklarını,
- f. Federal anayasada belirlenecek kıstaslar çerçevesinde varlıklardan elde edilecek gelirlerin iki toplum arasında adil paylaşımını Rum tarafının kabul etmediğini,
- g. Rum ve Yunan yetkililerinin, Rum partilerinin-siyasilerinin, Rum basınının ve Kilisenin yukarıda özetlenen hususları her gün yeni açıklamalarında vurgulamalarına karşın, gerek KKTC Cumhurbaşkanı, gerek sözcüsü, gerek müzakerecisi, gerekse KKTC hükümeti tarafından bunlara hiçbir yanıt verilmediğinin üzüntüyle müşahede edildiğini, bu durumun Rumlara haksız, hâkimiyetçi ve hegemonyacı dayatmalarının dış ve iç kamuoyunda taraftar bulmasına neden olduğunu,
- h. 1963'ten 1974'we kadar süren 11 yıllık mezalim, soy kırıma varan katliamlar ve 15 Temmuz 1974'de girişilen ENOSIS amaçlı Yunan darbesinin yol açtığı savaş sonrasında ortaya çıkan toplu göç ve 2 Ağustos 1975 Viyana Nüfus Mübadelesi anlaşmasından sonra iskân, topraklandırma ve eşdeğer mal yasası kapsamında yapılan işlemlerin ve verilen tapuların sonradan geçersiz sayılmasının hukuka aykırı olduğunu,
1. Kıbrıslı Rumlara eğer gerçekten 11 Şubat 2014 belgesi kapsamında iki bölgeli ve iki toplumlu federal bir çözüm istiyorlarsa, Rumlara federal kurucu devlet olarak KKTC'nin varlığını ve hukuksal yapısını kabul etmek zorunda olduklarını,
- j. Mal tazminatları ile ilgili hayati öneme sahip diğer bir konu olan, kurucu Türk Devletinin toprak yüzdesi kesinleşmeden ve iki bölgelilik ve iki toplumluluk birincil hukuk olarak kabul edilmeden böyle bir pazarlık kapısının açılmasının; iki bölgeli, iki toplumlu federal yapıyı ortadan kaldıracığını,
- k. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye'deki Rum ve Ermeni Vakıflarına, zaman aşımı kuralı uygulanmadan, gasp edilen mallarının iadesi yönünde vermiş olduğu kararın Kıbrıslı Rumlara İngiliz Sömürge İdaresi ile işbirliği yaparak ve Vakıf Hukukunu çiğneyerek "gasp

³⁸ Prof. Dr. Ata Atun, Akıncı Neyi Müzakere Edecek, Önce Vatan Gazetesi, 7 Şubat 2017

etmiş” oldukları EVKAF mallarının iadesi konusunda emsal teşkil ettiğini ve toprak ve mülkiyet müzakerelerinde dengeyi Kıbrıslı Türklerin lehine değiştirebilecek kadar büyük öneme ve büyük ölçüğe sahip olduğunu,

1. Savaş suçlusu oldukları Akritas-İphestos planlarıyla, BM Raporlarıyla (Doc. S/5950, Doc. S/7969, Doc. S/8286), 15 Temmuz 1974 Yunan Darbesiyle, 19 Temmuz 1974’de Makarios’un BM’de yaptığı konuşmayla ve Yunanistan Yüksek Mahkemesi’nin 2658/79 tarihli kararı* ile tescil edilen Rum/Yunan ikilisine verilen tavizlere son verilmesini ve Rumlarla yapılan görüşmelere ilişkin tutanakların Kıbrıs Milli Varoluş Konseyi ve KKTC halkı ile paylaşılmasını talep etmiştir.³⁹

14 Şubat 2017’de Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi Başkanı Vedat Çelik Akıncı’ya tekrar bir mektup göndererek; BM ve AB desteği ile Kıbrıslı Rumların Türklere biçtiği statünün; federal eşit ortaklık değil, korumalı azınlık statüsü olduğunu, böyle bir çözümü, Kıbrıs Türk halkının kesinlikle kabul etmeyeceğini, yanlış yolda yürüyerek doğru hedefe varılamayacağını, vatandaşlık tanımı çerçevesinde KKTC’ye gelecek 40.000 den fazla Kıbrıslı Rum’a ek olarak; dört özgürlük kriteri bağlamında Türk bölgesinde ekonomik ve yaşamsal faaliyetlerini sürdürmek için Türk topraklarına gelebilecek sınırsız sayıda Rum’un; Kıbrıs Türk halkının ekonomik, sosyal ve siyasi geleceğini ve güvenliğini zayıflatarak, Türklerin eşit kurucu devlet statüsünü kısa zamanda ortadan kaldıracığını, Kıbrıs’ın barış için bölündüğünü ve iki bölgelilik ve iki toplumluluğun barış ve güvenlik için kabul edildiğini, sulandırılmış iki bölgeliliğin ise çözüm değil savaş nedeni olacak kadar tehlikeli ve stratejik bir hata olduğunu, dört özgürlüğü içeren bir anlaşmanın yol açacağı kesin sonucun entegrasyon ve Türklerin asimilasyonu olacağını, Rumlar tarafından telaffuz edilmeye başlanan tek merkez bankası, tek deniz liman idaresi, tek hava kontrol idaresi gibi taleplerin Rumların esas amaçlarının federal görünümü Rum hâkimiyetinde üniter bir devlet oluşturmak olduğunu gösterdiğini, 4-1 oranının toplumsal eşitsizliği anlaşma hükmü haline getirerek Kıbrıslı Türkleri azınlık statüsüne indirgediğinden kabul edilemez bir taviz olduğunu belirtmiş ve Akıncı’ya şu soruları yöneltmiştir:

“Kıbrıs sorunu bir istila sorunu mudur? Hayır.

Kıbrıs sorunu adanın zoraki bölünmüşlüğüünün ortadan kaldırılması sorunu mudur? Hayır.

Kıbrıs sorunu azınlık-çoğunluk anlaşmazlığı mıdır? Hayır.

Peki, Kıbrıs sorunu nedir?

Kıbrıs sorunu, Kıbrıslı Rumların Kıbrıslı Türkleri tahakkümleri altına alarak, adayı Helenleştirme sorunudur.

Kıbrıs sorunu, Kıbrıslı Türklerin sahip olduğu toplumsal eşitlik hakkını ortadan kaldırma sorunudur.

Kıbrıs sorunu, Kıbrıslı Rumların askeri güçle ele geçirdiği Kıbrıs Cumhuriyeti yönetimini, Kıbrıs Rum Cumhuriyetine dönüştürmüş olmaları sonucu; anayasal darbe ile oluşmuş ‘anayasal’ bir sorundur. Rumların esas amacı, Türk askerinin adadan çıkarılması, Türkiye’nin müdahale hakkının kaldırılması ve Anavatan’ın adadan dışlanmasıdır.

Kıbrıs sorunu, Kıbrıslı Rumların adayı Kıbrıslı Türklerle eşit iki halk olarak paylaşamama sorunudur. Kıbrıs sorunu, Kıbrıs Türk halkının tarihten gelen egemenlik hakkının ortadan kaldırılması sorunudur”.

Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi Başkanı Vedat Çelik “müzakerelerde varılan noktada, öngörülen “sözde” çözüm ile Kıbrıs Türklerinin ne toplumsal varlığının sürdürülebileceğini, ne ekonomik varlığının korunabileceğini, ne de özgürlüğünün, siyasi toplumsal eşitliğinin ve toplumsal egemenliğinin garanti altına alınabileceğini belirterek, mevcut şartlar altında, Kıbrıslı Rumların AB temel özgürlük ilkeleri bağlamında Kıbrıslı Türklere dayattığı dört özgürlük şartının Kıbrıslı Türklerin yaşamsal tüm haklarını ortadan kaldıran, iki bölge ve iki toplumlu federal bir yönetim şeklini imkânsız kılan ve Kıbrıslı Türklerin devlet statüsünü zaman içerisinde ortadan kaldıran, kabul edilmesi mümkün olmayan bir öneri olduğunu, BM ve AB desteği ile Kıbrıslı Rumların Kıbrıslı Türklere biçtiği statünün federal eşit ortaklık değil,

* Yunan Yargıtayı 21 Mart 1979 tarih ve 2658/79 sayılı kararında; “1974 yılında Türk ordusunun Kıbrıs’a yaptığı askeri müdahalenin Londra ve Zürih Antlaşmalarından doğan hakka dayandığını ve hukuki olduğunu, Türkiye’nin garantörlük hakkını kullanarak adaya müdahaleye hukukun hakkı bulunduğunu ve bu hakkı kullandığını, suçlu olan tarafın askeri darbe yaparak müdahaleye zemin hazırlayan Yunanlı subaylar olduğunu” hükmüne bağlamıştır. (Detay için bakınız Pierre Oberling, The Road to Bellapais, The Turkish Cypriot Exodus to Northern Cyprus, Colombia University press, 1982, p. 170)

³⁹ Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi Başkanı Vedat Çelik’in KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’ya gönderdiği 21 Ekim 2015 tarihli yazı

korunmalı azınlık statüsü olduğunu ve böyle bir çözümü, Kıbrıs Türk halkının kesinlikle kabul etmeyeceğini” bildirmiştir.⁴⁰

Diğer yandan KKTC Cumhurbaşkanı sözcüsü olan ve GKRY ile yapılan görüşmelere müzakereci olarak katılan ve Barış ve Demokrasi Hareketi (BDH)’nin kurucularından olan Barış Burcu’nun Yakın Doğu Üniversitesi tarafından kabul edilen Yüksek Lisans Tezi’nin içeriği gerek Türkiye Cumhuriyeti gerekse KKTC halkları tarafından büyük tepkiyle karşılanmıştır.

Barış Burcu’nun 131 sayfalık tezinde “1974 Türk işgalidir”, “1960 Garanti sistemi muhafaza edilemez”, “Kıbrıs Kıbrıslıların olduğu için garantörler çekilmelidir” ve “hiçbir garantör tek taraflı müdahalede bulunamaz” fikirlerini savunduğu ortaya çıkmıştır.⁴¹

Konuya ilişkin olarak yazılı bir açıklama yapan KKTC’nin Yeni Doğu Partisi (YDP) Genel Başkan Yardımcısı Enver Öztürk; “Barış Burcu’nun yüksek lisans tezinde 1974 Barış Harekâtından bahsederken “istila” kavramını kullandığını ve “1960 Garanti Anlaşmalarının artık anlamını yitirdiği” yönünde görüşlere yer verdiğini belirterek Burcu’nun öne sürdüğü “Kıbrıs Kıbrıslıdır. Kıbrıslı olmayan hiçbir devletin burada söz söyleme hak ve hukuku olamaz gibi iddiaların tamamen Rumlara hizmet ettiğini” belirtmiştir.⁴²

Öztürk mektubunda ayrıca GKRY ve KKTC dâhil Kıbrıs topraklarının 2/3’ünün, Magosa topraklarının ise tamamına yakınının Türk vakıflarına ait olduğuna ve uluslararası hukuka göre vakıf topraklarının başka bir devlete/halka devredilmesinin mümkün olmadığına da vurgu yapmıştır.⁴³

Enver Öztürk açıklamasının sonunda KKTC Cumhurbaşkanı Akıncı’ya hitaben aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

“Cumhurbaşkanı Akıncıya soruyoruz, Barış Burcu’yu sözcü atamadan önce onun bu Yüksek Lisans Tezinden ve savunduğu fikirlerden haberdar mı idiniz? Garantiler konusunda Barış Burcu ile aynı düşüncelere sahip misiniz? Değilseniz bu şahsı nasıl oluyor da sözcü olarak atamış bulunuyorsunuz?”

Sayın Akıncı bu sorulara tatminkâr cevap vermek durumundadır. Aksi takdirde kendisi de Barış Burcu ile aynı fikirleri taşımakla itham edilecektir.”⁴⁴

Diğer yandan Akıncı’nın eşinin başında bulunduğu STK’ya AB’nden para yardımı yapılması ve damadının ABD vatandaşı Rum olması, Baş müzakereci olan Özdil Nami’nin ise Polis Müdürü olan dedesinin Rumlarla irtibatı tespit edilince TMT’nin infazından çekinerek önce Kıbrıs Rum Kesimine ve oradan da Avustralya’ya kaçmak zorunda kalması ve Özdil Nami’nin Gülseren bölgesinde Yahudi kolonisi kurmak isteyen firmalar için dönemin Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanından talepte bulunması KKTC hakkında bu ekibin Rumlarla yürüttüğü görüşmelerin sonuçları konusunda tedirginliğe neden olmaktadır.⁴⁵

KKTC yetkilileri GKRY ile görüşmeleri sürdürürken GKRY bir yandan Yunanistan’la işbirliği halinde Doğu Akdeniz’de MEB anlaşmaları imzalayarak Türkiye Cumhuriyeti’ni İskenderun Körfezine hapsedmeye çalışmakta ve Türkiye’nin ve KKTC’nin deniz yetki alanlarında doğal gaz çıkarma çalışmaları yapmakta⁴⁶, diğer yandan İsrail, ABD, İngiltere, Fransa ve Mısır Arap Cumhuriyeti (MAC) silahlı kuvvetleri ile Türkiye’yi ortak düşman kabul eden askeri tatbikatlar icra etmektedir⁴⁷. KKTC’nin böyle bir ortamda GKRY ile görüşmelere devam etmesi, üstelik görüşmeler sırasında Rum tarafının adanın tamamına hâkim olarak Kıbrıs Türk halkını azınlık statüsünde kendisine bağlamasına ve Kıbrıs Türk halkının yaşam güvencesi olan Türkiye’nin garantörlük hakkının sona erdirilmesine neden olacak tavizler verilmesi akıl ve mantıkla bağdaşmamaktadır.

⁴⁰ Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi’nden Cumhurbaşkanı Akıncı’ya mektup, <http://www.detaykibris.com/kibris-turk-milli-varolus-konseyinden-cumhurbaşkanı-akıncıya-mektup-142094h.htm>, 14.02.2017

⁴¹ Hüseyin Mümtaz, Saçma Bir Kıbrıs Sabahı, <https://www.turkishnews.com/tr/content/2018/09/22/sacma-bir-kibris-sabahi-huseyin-mumtaz/>, 22.09.2018

⁴² YDP: Barış Burcu Derhal Görevinden Alınmalıdır, <https://haber.kibris.com/ypd-baris-burcu-derhal-gorevinden-alinmalidir-2018-09-24.html>, 24.09.2018

⁴³ Abdurrahman Güzel, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Türk Tapusu Mahiyetinde Olan Şer’iye Sicilleri ve Vakfiyeler Üzerine Çalışmalar Hakkında, <http://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/.pdf>, s.117

⁴⁴ YDP: Barış Burcu Derhal Görevinden Alınmalıdır, agm, 24.09.2018

⁴⁵ Ömer Lütfi Taşcıoğlu, Kıbrıs’ın Geleceği İçin Türkiye Cumhuriyeti’ne ve KKTC Halkına Düşen Görevler, ANKA Strateji Dergisi, 10 Mart 2017

⁴⁶ GKRY’nin Türkiye Cumhuriyeti’ne ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Ait Deniz Yetki Alanlarındaki Petrol ve Doğal Gaz Arama Çalışmaları ve Münhasır Ekonomik Bölge Anlaşmaları, Social Sciences Studies Journal, Vol:4, Issue:26, 19.12.2018, s. 5699

⁴⁷ Ömer Lütfi Taşcıoğlu, Yunanistan’ın ve GKRY’nin ABD, İsrail, Mısır Arap Cumhuriyeti (MAC), İngiltere ve Fransa İle Yaptığı Ortak Askeri Tatbikatlar, Social Sciences Studies Journal, Vol:4, Issue: 28, 28.12.2018, s.6434

Gerek Kıbrıs konusunda gerekse Türk milletini ilgilendiren diğer konularda Türkiye Cumhuriyeti'ni ve KKTC'ni temsil eden müzakerecilerin müzakereleri sürdürürken KKTC'nin kurucu Cumhurbaşkanı ve büyük devlet adamı rahmetli Rauf Denктаş'ın müzakerecilere öğüt olarak ifade ettiği aşağıdaki sözlerini daima hatırlarında tutmaları önem taşımaktadır:

“Müzakerelerde söylenen sözlere dikkat etmek, karşılığında eşdeğerde bir şey almadan tavizkâr olmamak şarttır. Milli pazarlıkta müzakereci kendi adına değil, millet adına konuştuğunu, “veririm” dediği her ne ise babasının malı olmadığını, milletin hakkı olduğunu bir saniye bile unutmamalıdır.”⁴⁸

5. SONUÇ

Kıbrıs İngiltere ve Fransa'nın 1. Dünya Savaşı yıllarında Sykes-Pico anlaşması ile Irak ve Suriye topraklarını paylaşırken yaptıkları gibi savaşmadan kâğıt üzerinde alınmış bir toprak parçası değildir. Kıbrıs 1570- 1571'de verilen 75.000 şehide ilave olarak Kıbrıs Barış Harekâtında yeniden çok sayıda şehit verilerek ikinci kez kazanılmış bir vatan toprağıdır.

1960 yılında kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Anayasası 1963 yılında Rum Cumhurbaşkanı tarafından askıya alınmış ve Türk Cumhurbaşkanı Yardımcısı ile bakanlar ve milletvekilleri görevlerinden uzaklaştırılmıştır. Bu dönemde 103 köyde yaşayan Türkler Rumların toplu katliamlarına maruz kalarak topraklarını terk etmek zorunda bırakılmıştır.

1963-1974 arasında Kıbrıs Türkler açısından kan ve gözyaşı adası olmuştur. 1974 yılında ise Yunanistan Kıbrıs'ta bir darbe teşebbüsünde bulunmuş ve darbecilerin lideri Nickos Samson adanın Yunanistan'a bağlandığını açıklamıştır. Adanın bir emrivaki ile Yunanistan'a bağlanması teşebbüsüne cevaben Kıbrıs'ta düzenin yeniden tesis edilebilmesi ve Kıbrıs Türklerinin can güvenliğinin sağlanabilmesi için TBMM'nin kararıyla Türk Silahlı Kuvvetleri Kıbrıs Barış Harekâtını icra etmiş ve zaferle taçlandırmıştır.

1974'den bu yana ada sulh ve sükûn içindedir. Yani aslında 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı ile Kıbrıs'ta çözüm sağlanmıştır. Kıbrıs'ta hiçbir yeni anlaşmaya ihtiyaç yoktur. Kıbrıs'ta yeni bir anlaşma aramak ve Rumlarla Türkleri tekrar çatışma ortamına sürükleyecek şekilde bir arada yaşamaya zorlamak mantıkla ve iyi niyetle açıklanamaz. Üstelik yapılacak yeni anlaşmada Türkiye'nin garantörlük hakkı kaldırıldığı takdirde Kıbrıs'ta 1963 olaylarının benzerleriyle karşılaşılması durumunda (ki bu kaçınılmazdır) Türk ordusunun Kıbrıs Türk halkını korumak için adaya müdahalesi hukuken imkânsız hale gelecektir.

Kıbrıs Barış Harekâtından bu yana geçen süreç içinde KKTC'ye uygulanan haksız ambargolarla Türk halkı sıkıştırılmakta ve AB üyeliği aldatmacasıyla GKRY'ye azınlık olarak bağlanmaya zorlanmaktadır.

Kıbrıs Barış Harekâtından sonra ENOSIS hayalini gerçekleştirebilmek için yeni yollar denemeye başlayan GKRY hukuka aykırı olarak AB üyesi yapılmıştır.

Kıbrıs'ın Türkiye ve Yunanistan'ın birlikte yer almadıkları hiçbir birliğe/kuruluşa tamamen ya da kısmen giremeyeceği, üye olamayacağı hem Zürih ve Londra Antlaşmalarının hem de Kıbrıs Anayasasının hükmüdür. Kıbrıs Rum Yönetiminin (GKRY) AB'ye üye yapılmasının uluslararası hukuka aykırı olmasına rağmen Türk Hükümeti beklenmedik bir şekilde GKRY' nin AB'ye alınmasına rıza göstermiştir. Türkiye'nin o dönemde bu hukuksuzluğa seyirci kalması GKRY' nin AB üyeliğini meşrulaştırmaz. Türkiye'nin geç de olsa bunu resmen deklare etmesi gerekmektedir. AB'nin GKRY' yi adanın bütününe temsilen AB'ye üye yapan ortaklık antlaşmasının Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurucu anlaşmaları ile Kıbrıs Anayasası'na dolayısıyla uluslararası hukuka aykırı olduğu ve Türkiye'nin söz konusu üyelik anlaşmasını geçersiz saydığı Türkiye tarafından AB' ye, BM' ye, İngiltere' ye ve Yunanistan' a resmen bildirilmelidir.

ABD ve AB baskılarıyla GKRY ile sürdürülen görüşmelerde KKTC adına Rumlarla görüşmeleri yürüten Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı yapılan görüşmelerin içeriğini Türk halkına açıklayamamakta ve görüşmeleri gizlilik içinde sürdürmektedir. KKTC Cumhurbaşkanı Akıncı'nın, baş müzakereci Özdil Nami'nin ve diğer müzakereci Barış Burcu'nun söylemleri KKTC halkında Rumlarla yürütülen görüşmelerin sonuçları konusunda tedirginliğe neden olmaktadır.

GKRY ile sürdürülen görüşmelerin gizlilik içinde yürütülmesinden ve görüşmeler hakkında Rum/Yunan basınından sızan bilgilerden rahatsızlık duyan Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi Akıncı'ya birkaç kez yazı göndererek; Rum/Yunan ikilisine verilen tavizlere son verilmesini ve Rumlarla yapılan görüşmelere ilişkin tutanakların Kıbrıs Milli Varoluş Konseyi ve KKTC halkı ile paylaşılmasını talep etmiş ve garanti

⁴⁸ Rauf Denктаş, Kıbrıs Girit Olmasın, age, s.93

anlaşmasını ortadan kaldırarak, Kıbrıs Türk halkının yegâne güvencesi olan Türk ordusunun Kıbrıs'tan ayrılmasına neden olacak ve Kıbrıs Türklerinin Rumlara azınlık statüsünde bağlanmasına yol açacak hiçbir anlaşmanın Kıbrıs Türkleri tarafından kabul edilmeyeceğini bildirmiştir. Ancak yapılan tüm haklı eleştirileri ve uyarıları görmezden gelen Akıncı her seferinde görüşmeleri yeniden başlatmak üzere Anastasiadis'e çağrı yaparak tekrar müzakere masasına oturmakta ve üstelik anlaşmaların temel zemini olarak Türkiye'nin garantörlük hakkının sonlandırılmasını öngören Guterres planının esas alınmasını önermektedir.

Rumlarla yapılacak bir anlaşmanın KKTC'nin hukuki varlığını ve uluslararası hukuktan doğan haklarını ortadan kaldıracığı bilindiği halde ısrarla Rumlarla görüşmelere devam edilmesi ve her seferinde Rumlara yeni tavizler verilmesi görüşmeleri sürdüren ekibin Türk hak ve menfaatlerini korumaktan uzak olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda taraflar arası görüşmeler adı altında sunulan ve gerçekte Türkiye'nin garantörlük hakkını ortadan kaldırarak Kıbrıs Türklerini Rumlara azınlık olarak bağlamayı öngören görüşmelerin derhal kesilmesi gerekmektedir. Bu konuda KKTC'deki siyasi parti liderlerine de görev düşmektedir.

KKTC'deki parti liderlerinin AB ve ABD baskılarını göğüsleyecek cesarete sahip olmaları ve Cumhurbaşkanlığı seçimini kazandıkları takdirde Kıbrıs Türklerinin Rumlara azınlık olarak bağlanmasına yol açacağı aşikâr olan görüşmelere son vereceklerini ve KKTC'nin bağımsız bir devlet olarak varlığını sürdürmesi ve gelişmesi için çalışacaklarını KKTC halkına deklare etmeleri önem kazanmaktadır.

KKTC'nin Türkiye'nin dışında bir başka devlet tarafından daha tanınması Kıbrıs sorununun çözümünü büyük ölçüde sağlayabilecek bir husustur. KKTC'nin ilanından bir gün sonra Türkiye ve Bangladeş KKTC'yi tanımış, ancak ABD Bangladeş'i tehdit ederek tanımayı geri çektirmiştir. Ayrıca BM Güvenlik konseyinden de KKTC'nin tanınmaması için karar çıkarttırılmıştır.⁴⁹ Diğer yandan gerek Türkiye'nin gerekse KKTC hükümetlerinin böyle bir talebi olmadığı gibi, yetkililer bazı ülkelerin KKTC'yi tanıma isteklerini de reddetmişlerdir Mesela KKTC, Pakistan tarafından tanınmak istendiğinde dönemin Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı KKTC'nin tanınmasına engel olmuştur. Daha sonra M. Ali Talat'ın cumhurbaşkanlığı döneminde benzer bir öneri Talat tarafından reddedilmiştir.

KKTC'nin bağımsız bir devlet olarak varlığını sürdürememesi durumunda Türkiye ile birleşmesi bir diğer seçenektir. Ancak söz konusu birleşme KKTC meclisinin alacağı Türkiye'ye katılma kararıyla gerçekleştirilmelidir. Nitekim Girit Meclisinde başlangıçta azınlıkta olan Rumlar isyanlar ve katliamlar yoluyla Türkleri adadan kaçmak zorunda bırakarak zaman içinde Meclisteki sayısal üstünlüğü ele geçirmiş ve 1913'de Balkan Harbi sırasında mevcut ortamdan yararlanarak Girit'in Yunanistan'a katılması kararını almıştır. Rumların Girit'te 1770 yılında çıkardığı ilk isyan ile Girit'in Yunanistan'a katılmasının sağlanması arasında geçen süre 143 yıldır. Rumlar azim ve sebatla 143 yıl çalışmış ve hedefledikleri sonuca ulaşmıştır. Kıbrıs Barış Harekâtından günümüze kadar geçen süre ise sadece 44 yıldır. Türk Hükümetleri ve KKTC Hükümetleri vatan toprağı olan Kıbrıs'ın tekrar Rum yönetimine verilerek Türklerin azınlık durumuna düşürülmesi ve uzun vadede Yunanistan'a bağlanması için AB ve ABD liderliğinde yürütülen baskılara 44 yıl bile dayanamamışlardır. Kesinlikle haklı olduğumuz bu milli meselede içine düştüğümüz irade zafiyeti dünya milletleri arasında en üstün vatan sevgisine ve direnme gücüne sahip olan Türk milleti açısından üzüntü verici bir durumdur.

Şehit kanı ile alınmış olan ve % 100'ü Lala Mustafa Paşa Vakfı, Abdullah Paşa Vakfı ve Bilal Paşa Vakfı'na ait olan⁵⁰ Maraş'ın 1974'den bu yana kullanıma açılmayarak Rumlara verilmek üzere muhafaza edildiği intibainın oluşturulması ise bir başka garabettir.

Kıbrıs'ta Rumlarla sürdürülen müzakereler sonunda Kıbrıs Türkleri Rum yönetimine azınlık olarak bağlandığı takdirde Girit adasında olduğu gibi bir süre sonra Rumların meclisteki oy çoğunluğunu kullanarak Yunanistan'la birleşme kararı almaları ve Türkleri tekrar katliama maruz bırakmaları kuvvetle muhtemeldir. Bu yapılmaya bile tamamı AB'ye alınmış bir adada AB hukuku geçerli olacağından mal ve hizmetlerin serbest dolaşımı hükmü gereğince KKTC toprakları hem Rumların hem de diğer AB üyesi ülke vatandaşlarının hiçbir kısıtlama olmadan yerleşebilecekleri, gayr-ı menkul alabilecekleri ve her türlü ticari faaliyeti sürdürebilecekleri AB toprağı haline gelecektir. AB ülkelerinin ekonomik durumları ve sermaye gücü bir süre sonra Kıbrıs Türklerinin topraklarını satarak diğer AB ülkelerine göç etmeleri sonucunu doğuracak ve Yahudi Ulusal Fonu kaynakları ile İsrail Devletinin Filistin topraklarını satın alarak Arapları

⁴⁹ Hande Erol, Rauf Denктаş Sonrası Kıbrıs Sorunu, Asos Journal, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 25, Mart 2016, s. 225

⁵⁰ Eniz ORAKCIOĞLU, Maraş'ın tümü vakıf malıdır, Yeni Bakış Gazetesi, 09 Ağustos 2017

kendi vatanında azınlık durumuna düşürdüğü örnekte olduğu gibi Türklerin topraklarını Rumlara satması sonucunda Türkler bir süre sonra kendi ata topraklarında "azınlık" durumuna düşecektir.

Vatan toprağı Kıbrıs'ın ellerimizin arasından kayarak tamamen Yunan adası haline gelmemesi için Türkiye Cumhuriyeti'nin ve KKTC'nin basın mensuplarına, sivil toplum kuruluşlarına, hükümetlerine ve halklarına büyük görev düşmektedir.

Basın mensupları ve sivil toplum kuruluşları KKTC Cumhurbaşkanlığına aday olan kişilerin kendileri, yakınları ve göreve getirecekleri müzakerecilerden haklarında şaibeler bulunanlarla ilgili bilgileri kamuoyundan saklamamalı ve seçtikleri takdirde Kıbrıs'ta Rum yanlısı politikalar izleyebileceklerini ve görüşmelerde karşı tarafa ileride telafisi mümkün olmayacak tavizler vererek Kıbrıs Türk halkının geleceğini ipotek altına sokabileceklerini KKTC halkına duyurmalı ve böylece bu tür politikacıların makamlara gelmeleri önlenmeye çalışılmalı ve söz konusu bilgilendirme süreci seçimlerden sonra da sürdürülmelidir. Bu konuda Türk Milli Varoluş Konseyi Başkanı Vedat Çelik'in ve Prof. Dr. Ata Atun'un KKTC Cumhurbaşkanına gönderdiği mektuplar örnek olmalıdır.

Halk açısından yapılması gereken en önemli iş seçimlerde destekleyecekleri liderleri doğru belirlemek, işbaşına gelen liderler Türk hak ve menfaatlerinden sapma gösterdikleri takdirde demokratik haklarını kullanarak, düzenlenecek mitingler yoluyla liderlerini ve hükümetlerini Rumlarla sürdürülen görüşmeleri kesmeleri konusunda uyarmak olmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde tarih önünde yöneticiler kadar Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC vatandaşları da sorumluluktan kurtulamayacaktır.

KKTC hükümetine düşen en önemli görev Rumlarla sürdürülen görüşmelerde Anayasadaki yetkilerini aşan ve Anayasanın başlangıç bölümünde ifade edilen temel ilkelerle bağdaşmayan tavizler veren Cumhurbaşkanı Akıncı'nın KKTC Anayasasının 103. Maddesinin (2). Fıkrası gereğince Yüce Divan'a sevk edilmesi olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti ise KKTC Cumhurbaşkanına ve Bakanlar Kuruluna Zürih ve Londra Anlaşmalarının halen geçerli bulunduğunu, gerek söz konusu anlaşmalarda gerekse KKTC Anayasasında yer alan Türkiye Cumhuriyetinin garantörlük hakkının hiçbir şekilde tartışma konusu yapılamayacağını, görüşmelerde Türk hak ve menfaatlerini ortadan kaldıracak tavizler verilemeyeceğini ve Türkiye Cumhuriyeti'nin konunun takipçisi olacağını hatırlatmalıdır.

KKTC Cumhurbaşkanı tarafından söz konusu uyarılara kulak tıkandığı, şehit kanı ile alınan vatan toprakları masa başında Rumlara verilerek Türkler Rumlara azınlık olarak bağlandığı, Rumların ve diğer AB üyesi ülke vatandaşlarının KKTC topraklarına yerleşmelerine izin verildiği, Türkiye'nin garantörlük hakkı sonlandırılarak Türk askerinin Kıbrıs'tan çekilmesiyle sonuçlanacak bir anlaşma yapıldığı ve böyle bir anlaşmaya KKTC ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri seyirci kaldığı takdirde Kıbrıs Türklerinin yeni Rum saldırılarının hedefi olmasına ve adanın tamamen kaybedilmesine engel olmak üzere; Türk milletinin millî kahramanları Dr. Burhan Nalbantoğlu, Rauf Denktaş ve Mustafa Kemal Tanrısevdi tarafından 1957 yılında kurulan ve bünyesinde Rıza Vuruşkan, Kenan Çoygun, Oğuz Kalelioğlu ve Saldıray Hakgüder gibi birçok kahraman Türk subayının ve kahraman Kıbrıs Türkü mücahidin görev yaptığı TMT' nin yeniden faaliyete geçirilmesi kaçınılmaz hale gelecektir.

Şekil 2 Rauf Denктаş EOKA ile mücadele ettiği yıllarda Kıbrıslı Türk Mücahitlerle

KAYNAKÇA

Alasya Halil Fikret (1988). Tarihte Kıbrıs, Lefkoşa

Andiç Bilgehan (2002). “Kıbrıs Üzerine Oynanan Kirli Oyunlar”, Denge-Ekonomi-Bilim-Kültür ve Sanat Dergisi, Sayı:1, Ocak 2002

Ankara’dan müzakere ve garantörlük tartışmalarına yanıt: Kıbrıs’ta yeni bir yol denenmeli, Hürriyet, 4 Mayıs 2018

Atun, Ata (2015). Hrisostomos Doğruyu Ağzından Kaçırıldı, [http://www.yurthaber61. com /hrisostomos-dogruyu-agzindan-kacirdi-makale,240.html](http://www.yurthaber61.com /hrisostomos-dogruyu-agzindan-kacirdi-makale,240.html), 7 Ocak 2015

Demir Nesrin (2005). Avrupa Birliği Türkiye İlişkilerinde Kıbrıs Sorunu, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 1, Elazığ

Denktash R.R. (1988). The Cyprus Triangle, K. Rustem&Brother, London

Denктаş Rauf (2001). Avrupa Birliği Kıskaçında Kıbrıs Meselesi, HD Yayıncılık, Matbaacılık, Tanıtım Ltd. Şti. Ankara

Dixon W. Hepworth (1879). British Cyprus, London

Ekinci Mehmet Uğur (2017). Kıbrıs’ta Müzakerelerin Çöküşü, SETA Perspektif, Sayı:177, Ağustos 2017

Erol Hande (2016). Rauf Denктаş Sonrası Kıbrıs Sorunu, Asos Journal, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 25, Mart 2016

Gazioğlu Ahmet C. (2000). Kıbrıs’ta Türkler (1570_1878), 308 Yıllık Türk Dönemine Yeni Bir Bakış, Kıbrıs Araştırma ve Yayın Merkezi, Lefkoşa

Gibbons Harry Scott (2003). “Kıbrıs’ta Soykırım (The Genocide Files), Çev. Alparslan Yılmaz-Erol Fehim, Near East Publishing, Lefkoşa

Hasgüler Mehmet/Uludağ Mehmet (2004). Devletlerarası ve Hükümetler-Dışı Uluslararası Örgütler, Ankara

Hill Sir George (1940). A History of Cyprus, Cambridge University Press, Cambridge, , II. Cilt, s. 9

- Keser Ulvi (2006). “Kıbrıs’ta Göç Hareketleri ve 1974 Sonrasında Yaşananlar”, Çağdaş Türkiye Araştırmaları Dergisi, C. 5, S. 12, İzmir
- Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi Başkanı Vedat Çelik’in KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı’ya gönderdiği 21 Ekim 2015 tarihli yazı
- Kıbrıs Türk Milli Varoluş Konseyi’nden Cumhurbaşkanı Akıncı’ya mektup, <http://www.detaykibris.com/kibris-turk-milli-varolus-konseyinden-cumhurbaskani-akinciya-mektup-142094h.htm>, 14.02.2017
- Kıbrıs Türk Tarihi (2014). KKTC Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa
- KKTC Cumhuriyet Meclisi, Anayasa, www.cm.gov.nc.tr/Bilgi/Anayasa.pdf
- Mendelson Mavrice (2001). “Kıbrıs’ın Avrupa Birliğine Girişi Neden Hukuka Aykırı Olacaktır?”, Hukuki Mütalâa, Londra
- Moralli Vincent L.(2016). Cyprus: Reunification Proving Elusive, Congressional Research Service, January 5, 2016
- Mümtaz Hüseyin (2018). Saçma Bir Kıbrıs Sabahı, <https://www.turkishnews.com/tr/content/2018/09/22/sacma-bir-kibris-sabahi-huseyin-mumtaz/>, 22. 09. 2018
- Oberling Pierre (1982). The Road to Bellapais, The Turkish Cypriot Exodus to Northern Cyprus, Colombia University press
- Orakcıoğlu Eniz (2017). Maraş’ın tümü vakıf malıdır, Yeni Bakış Gazetesi, 09 Ağustos 2017
- Özarlan Bahadır Bümin (2007). Uluslararası Hukuk Açısından Kıbrıs Sorunu ve Avrupa Birliğinin Yaklaşımı, İstanbul
- Özersay Kudret (2002). Kıbrıs Sorunu Hukuksal Bir İnceleme, 2. Baskı, Ankara
- Polat Soner (2017). Akıncı ve Çavuşoğlu, Aydınlık, 3 Şubat 2017
- Rum Başsavcı Markides: Planda, BM'nin Açıklaması Gereken Önemli Koşullar Var (2002). <http://www.habervitrini.com/gundem/rum-bassavci-markides-planda-bmnin-aciklamasi-gerekenonemli-kosullar-var-43613>, 13.11.2002
- Rum kilisesinde sevinç çanları! Yeniçağ 15.02.2014
- Talat: KKTC'nin bağımsızlığı ilan edildiği gün ağladım, Radikal, 2 Kasım 2009
- Taşcıoğlu Ömer Lütfi (2009). ABD’nin Küreselleştirme Politikaları, Ortadoğu’da Türkiye’ye Biçilen Rol, Nobel Akademik Yayınları, Ankara, 2. Baskı
- Taşcıoğlu Ömer Lütfi (2018). GKRY’nin Türkiye Cumhuriyeti’ne ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Ait Deniz Yetki Alanlarındaki Petrol ve Doğal Gaz Arama Çalışmaları ve Münhasır Ekonomik Bölge Anlaşmaları, Social Sciences Studies Journal, Vol:4, Issue:26, 19.12.2018
- Taşcıoğlu Ömer Lütfi (2017). Kıbrıs’ın Geleceği İçin Türkiye Cumhuriyeti’ne Ve KKTC Halkına Düşen Görevler, ANKA Strateji Dergisi, 10 Mart 2017
- Taşcıoğlu Ömer Lütfi (2018). Yunanistan’ın ve GKRY’nin ABD, İsrail, Mısır Arap Cumhuriyeti (MAC), İngiltere ve Fransa İle Yaptığı Ortak Askeri Tatbikatlar, Social Sciences Studies Journal, Vol:4, Issue: 28, 28.12.2018
- Toluner Sevin (1977). Kıbrıs Uyuşmazlığı ve Milletlerarası Hukuk, İstanbul
- Prof. Dr. Ata Atun (2017). Akıncı Neyi Müzakere Edecek, Önce Vatan Gazetesi, 7 Şubat 2017
- Ürer Talat (2003). Kıbrıs’ın Tarihçesi, ATO Yayınları, Ankara
- Vatansever Müge (2012). Kıbrıs Sorununun Tarihi Gelişimi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 12, Özel sayı 2010, İzmir
- www.mustafaaknci.com, Cumhurbaşkanlığında 100 Gün, Mustafa Akıncı Resmi web Sitesi, Ocak, 2016
- www.mustafaaknci.com, Haberler, 29.Nisan.2015-23.Ocak.2016, Ata Atun, Anastasiadis’ten Sözde Türkçe Jest, 18 ve 21.Ocak.2016, ataatun@atun.com

YDP: Barış Burcu Derhal Görevinden Alınmalıdır, <https://haberkibris.com/yp-baris-burcu-derhal-gorevinden-alinmalidir-2018-09-24.html>, 24.09.2018